דף צפייה: מאיפה הגיע האור? שורשי הנאורות

יחידה 1 · אירופה במאה ה־19 · ❓ אילו תהליכים שקדמו למאה ה־18 הכשירו את הקרקע לרעיונות הנאורות?

דף לתלמיד/ה

שם: _____ **כיתה:** _____ **תאריך:** _____

הסרטון: איך העולם התחיל להאיר- שורשי הנאורות

⏱️ 1:48 דקות · youtube.com/watch?v=n-yZ5B461jQ

א לפני הצפייה ובמהלכה

לפני הצפייה

לפני הצפייה סמנו ליד כל משפט: נכון / לא נכון / לא בטוח.

1. הנאורות צמחה פתאום, בלי שום רקע קודם.

נכון | לא נכון | לא בטוח/ה

2. גילויים במדע שינו את הדרך שבה אנשים חשבו על החברה.

נכון | לא נכון | לא בטוח/ה

3. המצאת הדפוס סייעה להפצת רעיונות חדשים.

נכון | לא נכון | לא בטוח/ה

4. רעיונות הנאורות נשארו רק בצרפת.

נכון | לא נכון | לא בטוח/ה

👀 במהלך הצפייה – שימו לב:

- אילו ארבעה 'שורשים' הסרטון מונה?
- שמות המדענים ומה הם שינו בתפיסת העולם.
- מה למדו אנשים ממלחמות הדת.
- באילו מקומות ובאילו דרכים התפשטו הרעיונות.
- הרעיון שגם באור יש צללים.

1. ⏸️ אחרי ההומניזם ומלחמות הדת: מדוע דווקא מלחמה קשה יכולה להוביל לרעיון של סובלנות?

_____

_____

2. ⏸️ אחרי המדענים: איך גילוי בשמיים יכול לשנות את היחס לסמכות על הארץ?

_____

_____

3. ⏸️ אחרי הדפוס והסלונים: מה דומה בין סלון של המאה ה־18 לבין מקומות שבהם מתנהל שיח היום?

ב אחרי הצפייה – שאלות ב־3 רמות

בחרו רמה להתחלה – ונסו להגיע גם לרמה הבאה!

תמיכה – הקיפו את התשובה הנכונה

1. מהו הומניזם?

א. גישה ששמה את האדם ויכולותיו במרכז

ב. שם של מכונת דפוס

ג. מלחמה בין דתות

2. איזה מדען ניסח חוקי טבע לתנועה ולכבידה?

א. גוטנברג

ב. קופרניקוס

ג. ניוטון

ד. וולטר

3. כיצד התפשטו רעיונות חדשים במהירות?

א. רק בעל־פה בכפרים

ב. בזכות הדפוס, הספרים, העיתונים והסלונים

ג. באמצעות פקודות המלך

רגיל

1. הסבירו כיצד מלחמות הדת תרמו לצמיחת הנאורות.

2. מה הקשר בין המהפכה המדעית לבין רעיון התבונה?

3. מה היה תפקידם של הדפוס ושל הסלונים?

אתגר

1. הסרטון טוען שגם ב'ימי החושך' היה אור, וגם ב'תקופת האור' יש צללים. הסבירו את הטענה ובחנו אותה.

2. איזה מבין ארבעת השורשים היה לדעתכם החשוב ביותר? נמקו והשוו לשורש אחר.

ג ⏰ ציר זמן משימה פעילה: עץ השורשים של הנאורות

בונים 'עץ' על הלוח או בדף: השורשים הם תהליכים שקדמו לנאורות, הענפים הם רעיונות הנאורות שצמחו מהם.

1. סדרו על ציר זמן את כרטיסי האירועים: הדפוס, קופרניקוס, גלילאו, מלחמת שלושים השנים ושלום וסטפליה, ניוטון.

2. שייכו כל אירוע לאחד מארבעת השורשים: הומניזם, סובלנות, מדע, הפצת ידע.

3. לכל שורש כתבו 'ענף' – רעיון של הנאורות שצמח ממנו.

4. בחרו שורש אחד והסבירו בשני משפטים את החיבור בינו לבין הענף.

שאלה בסגנון בגרות

1. הסבר שני גורמים שהשפיעו על צמיחת רעיונות הנאורות באירופה.

✂️

כרטיס יציאה · מאיפה הגיע האור? שורשי הנאורות

שם: _____ כיתה: _____

1. ציינו שניים מהשורשים של הנאורות.

---

2. מדוע הדפוס היה חשוב להתפשטות הרעיונות?
